

Kantzoner vid vatten

Trädbevuxna kantzoner längs vattendrag är viktiga för vattenmiljön men även för landlevande arter. En kantzon har flera funktioner:

- Filtrerar och fångar partiklar och näringsämnen
- Stabiliserar strandkanten och minskar erosion
- Beskuggar vattnet så att det inte blir för varmt eller växer igen.
- Tillför föda till fisk och vattenlevande insekter genom nedfallande löv och död ved
- Fungerar som spridningsvägar för organismer

NATURLIG VARIATION I KANTZONER

Variationen i naturen är stor och den ena bäcken eller sjön och dess omgivning är inte den andra lik. Ibland lämnas breda och helt orörda kantzoner och i andra fall gallrar man för att skapa flerskiktade och lövdominerade kantzoner. Det viktigaste är att kantzonen är funktionell utifrån platsens förutsättningar.

En funktionell kantzon varierar ofta i bredd eftersom fuktig mark kräver bredare kantzon och fast mark en smalare för att skydda vattnet från påverkan från exempelvis skogsbruksåtgärder.

En funktionell kantzon ska normalt vara:

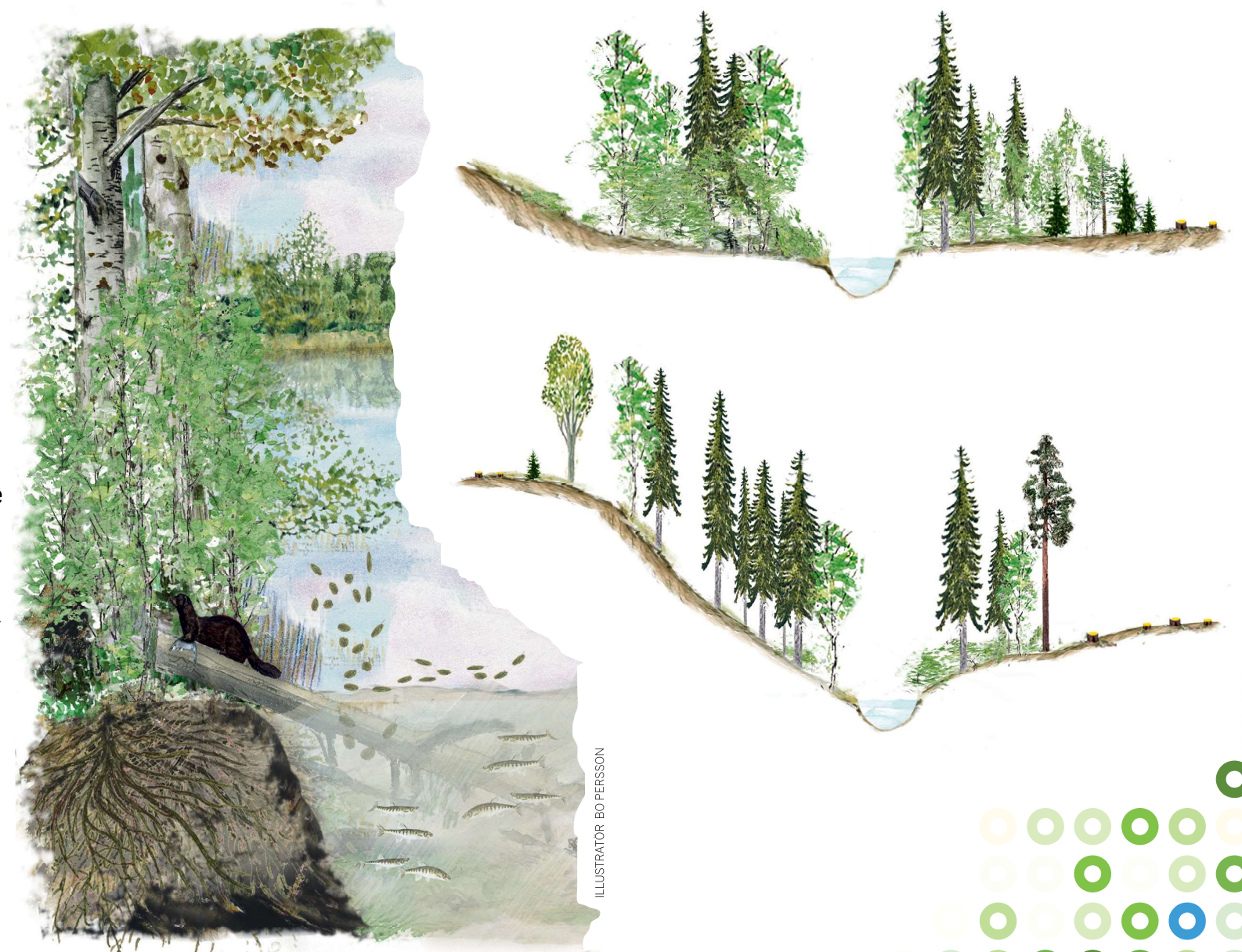
- 5-15 meter bred och ibland mer beroende på markens fuktighet
- Flerskiktad och lövdominerad med en variation av olika trädslag och buskar som förser vattendraget med löv och död ved i olika åldrar

BRUNIFIERING

Granskog som växer i kantzoner gör att vattnet i många av Sveriges vattendrag blir allt brunare, det kallas för brunifiering. Det som gör vattnet brunare är tillförseln av humusämnen från den omgivande skogen. Lövträd och buskar i kantzonen gör marken mindre sur och motverkar brunifiering genom att vattnet i marken bromsas upp och filtreras från humusämnen innan det når vattendragen.

KANTZONEN MOT SANDVADSBÄCKEN

Som ni ser framför er har granar avverkats och skapat en lucka i skogen. Här ska det istället växa upp lövträd. När skogen avverkas i framtiden lämnas lövträden kvar som kantzon mot Sandvadsbäcken, som då skyddas från negativ påverkan från avverkningen. På så sätt går det att bedriva ett effektivt och lönsamt skogsbruk samtidigt som skogens vatten påverkas så lite som möjligt.



Träd, annan vegetation och ostörd mark begränsar läckage och andra föroreningar. Rotsystemen armerar och skyddar mot erosion. Riskerna för erosion, slamtransport, läckage av näring och tungmetaller är större i områden med finare jordarter, större marklutning, stora hyggesarealer eller hög nederbörd.

ILLUSTRATOR BO PERSSON

Utgivaren har hela ansvaret för innehållet på denna skylt. Innehållet ska inte tolkas som Europeiska unionens eller EU-kommissionens officiella ståndpunkt.